

Verdipapirforetakenes sikringsfond

Årsberetning for 2020

Fondets formål og medlemmer

Verdipapirforetakenes sikringsfond ble etablert med virkning fra 01.07.2006, og 2020 er fondets femtende driftsår. Fondets virksomhet reguleres av verdipapirhandelloven (vphl.) § 9-38, med tilhørende forskrift (verdipapirforskriften) og vedtekter godkjent av Finansdepartementet. Bestemmelsene om fondets virksomhet er inntatt i verdipapirforskriften §§ 9-40 til 9-57.

Pliktige medlemmer av sikringsfondet er:

1. Verdipapirforetak som har tillatelse til å yte investeringstjenester som nevnt i vphl. § 2-1(1)
2. Forvaltningsselskap for fond som har tillatelse til å drive aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis, jf. vpfl. § 2-1 (2)
3. Forvaltere av alternative investeringsfond som har tillatelse til å yte aktiv forvaltning av investorers portefølje av instrumenter på individuell basis, jf. AIF-loven § 2-2 (3)
4. Kredittinstitusjoner med tillatelse til å yte investeringstjenester og investeringsvirksomhet, jf. finansforetaksloven § 2-7 (1) c.

Kredittinstitusjon som er bank og som kun yter investeringstjenester som nevnt i vphl. § 2-1 første ledd nr. 1 og nr. 5, er medlem av Bankenes sikringsfond og ikke håndterer kunders finansielle instrumenter eller midler utenom å formidle oppgjør, plikter ikke å være medlem av sikringsfondet, jf. verdipapirforskriften § 9-1 (2).

Fondets formål er ved manglende økonomisk evne hos medlemmene å gi dekning for krav som skyldes medlemmenes behandling av kunders midler og finansielle instrumenter. For nærmere presisering av reglene om dekning av kunders krav vises det til verdipapirforskriften § 9-43.

Dekningen er begrenset til norske kroner 200.000 pr. kunde i det enkelte foretak, jf. verdipapirforskriften § 9-50. Det vises også til fondets nettside www.verdipapirforetakenessikringsfond.no for nærmere omtale av fondets dekning.

Nye medlemmer skal be om forhåndstilsagn om medlemskap i Verdipapirforetakenes sikringsfond før de søker Finanstilsynet om tillatelse som verdipapirforetak. Medlemskapet inntreer fra det tidspunktet foretaket får tillatelse til å yte investeringstjenester, uavhengig av når den konsesjonspliktige virksomheten starter opp.

Antall medlemmer ved utgangen av 2020 var 129, mens det var 129 ved forrige årsskifte.

Etter vphl. § 9-7 kan Finanstilsynet helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelse til å yte investeringstjenester dersom verdipapirforetaket ikke lenger oppfyller vilkårene for tillatelsen, herunder kravene til ansvarlig kapital (§ 9-7 (1) nr. 3) eller foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, slik at det er grunn til å frykte at fortsettelse av virksomheten kan skade foretakets kunder, tilliten til verdipapirmarkedet eller institusjonene som virker i markedet (§ 9-7 (1) nr. 4)

Det var i 2020 ett tilbakekall av tillatelse til å yte investeringstjenester som følge av manglende kapitaldekning og alvorlige og systematiske brudd på verdipapirhandellovens krav til god forretningsskikk. Finansdepartementet stadfestet her Finanstilsynets vedtak fra 2019 om å

tilbakekalle foretakets tillatelser til å yte investeringstjenester. Saken er også omtalt i årsberetningen for 2019.

Fondets virksomhet og økonomi

Avgiftsgrunnlaget er det enkelte medlems samlede inntekter fra investerings- og tilleggstjenester foregående år. Fondet mottar oppgaver over det enkelte foretaks beregningsgrunnlag fra Finanstilsynet. Årlig avgift er 0,8 % av dette, dog minst 25.000 kroner og høyst 500.000 kroner, dersom det innkalles full avgift. Et nytt medlem betaler en forholdsvis andel for den del av året det blir medlem. Betaling skal skje umiddelbart etter at medlemskap er bekreftet. Medlem som trer ut av fondet, betaler full avgift også for det driftsår medlemskapet opphører.

Fondets ansvarlige kapital skal være minst 50 millioner kroner. Fondets kapital ved inngangen til 2020 var 88,7 millioner kroner. Verdipapirforskriften § 9-45 fjerde ledd gir dermed fondets styre anledning til å fastsette en lavere avgift enn de ordinære 0,8 % av fjorårets inntekt. Tatt i betraktning at fondets kapital oversteg lovens krav, besluttet styret å ikke ilegge medlemmene avgift. Nye medlemmer, dvs. medlemmer som har tilkommet etter fondets oppstartsdato, er likevel pålagt å svare avgift de fire første driftsår jf. verdipapirforskriften § 9-47 og vedtektenes § 3-4 (1).

Det er utgiftsført driftskostnader på 1,8 millioner kroner. Årets resultat på 0,36 millioner kroner er tillagt egenkapitalen i samsvar med vedtektenes § 6-1. Etter dette er fondets egenkapital 89,05 millioner kroner.

Kontantstrømoppstillingen viser en nedgang i netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter fra 2019 til 2020. Dette skyldes i hovedsak et lavere driftsresultat i 2020. Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet på viser en nedgang fra 0,05 millioner kroner i 2019 til -0,2 millioner kroner i 2020. Dette skyldes at statskasseveksler er regnskapsført til en høyere verdi i 2020.

Styret er ikke kjent med hendelser etter årsskiftet som tilsier ytterligere avsetninger for dekning av krav mot medlemmene. Det ble 02.03.21 åpnet konkurs i boet til et medlemsforetak, men konkursen vurderes ikke å ha regnskapsmessig konsekvens for fondet.

Styret er ikke kjent med faktiske eller potensielle konsekvenser som følge av coronaviruset.

Regnskapet avlegges under forutsetning om fortsatt drift og styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Styrets arbeid

Det er i 2020 avholdt tre styremøter, som alle ble gjennomført digitalt.

Fondet har ikke mottatt noen formelle krav på dekning i 2020. Det er ikke innkommet krav på dekning etter årsskiftet, og styret har følgelig ikke avsatt ytterligere midler i regnskapet for dekning av mulige tap.

I samsvar med vedtektenes bestemmelser i § 3-6 (2) om at minst en tredjedel av fondets midler skal være plassert i sikre stats- og statsgaranterte papirer, har styret valgt å plassere ca. 34 % av sikringsfondets midler i statskasseveksler. Øvrige midler er plassert som bankinnskudd, fordelt på tre banker. Styret har således prioritert en investeringsprofil med lav risiko og høy likviditetsgrad.

Etter retningslinjene for opptak av nye medlemmer har forretningsfører fullmakt til å behandle innmeldinger. Tvilstilfeller mht. tidspunkt for når et medlemskap begynner eller avsluttes, og krav på innbetaling av medlemskontingent, behandles av styret. Medlemsoversikten på fondets nettside oppdateres jevnlig.

Utsiktene fremover

Det er et godt samarbeid med Finanstilsynet. Infrastrukturen i det norske markedet, handelspraksis og krav om separasjon av kundemidler vil normalt sørge for at kunder ikke blir påført tap ved at kundemidler kommer bort i forbindelse med konkurser i næringen. Slike hendelser kan likevel inntreffe, og styret er forberedt på at fondet kan måtte dekke tap som følge av det. Enkelthendelser og konkurser hos medlemmer kan medføre krav som følge av foretakets påfølgende manglende evne til å betale tilbake penger eller levere tilbake finansielle instrumenter. Dette kan særlig gjøre seg gjeldende hvis konkursen kommer som et resultat av dårlig økonomisk styring, og det er begått økonomiske misligheter i foretaket.

Informasjon om fondets virksomhet

Informasjon om fondets virksomhet er lagt ut på fondets nettsted, www.verdipapirforetakenessikringsfond.no.

Annet

Adm. direktør i Finans Norge, Idar Kreutzer, er av styret engasjert som forretningsfører for fondet. Det vises for øvrig til fondets nettside for oversikt over fondets vedtekter, medlemmer og organer. Besøksadressen er Hansteens gate 2, Oslo.

Det er ingen egne ansatte i Verdipapirforetakenes sikringsfond, og har heller ikke vært det i 2020. Det er to kvinner og tre menn i styret, mens det blant de valgte varamedlemmene er to kvinner og to menn.

Styret arbeider løpende for å sikre oppfyllelse av de samfunnsmessige forventninger når det gjelder likestilling mellom kjønnene. Verdipapirforetakenes sikringsfond anses ikke å forurense det ytre miljø.

Oslo 2021

.....
Per Broch Mathisen, leder	Ottar Ertzeid, nestleder	Una Mathisen
.....
Kjetil Ødegård	Britt Hjellegjerde	Idar Kreutzer, forretningsfører

Årsregnskapet og årsberetningen for 2020 er elektronisk signert, og har derfor ikke håndskrevne underskrifter.

Vedlegg 1: Vedtekter for Verdipapirforetakenes sikringsfond

Vedlegg 2: Medlemmer i Verdipapirforetakenes sikringsfond pr 31.12.2020